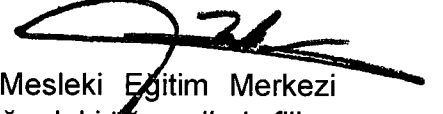

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

42699

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel EMRE
İstanbul Milletvekili

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında yürütülen Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) uygulamasında, işyerlerinde staj yapan 15-17 yaş aralığındaki öğrencilerin fiilen üretim süreçlerinde tam gün çalıştırıldığı, asgari ücretin çok altında ücret aldığı ve iş kazalarına maruz kaldığına ilişkin ciddi iddialar kamuoyunun gündemindedir.

Bilindiği üzere Türkiye'nin taraf olduğu ILO'nun 138 sayılı Asgari Yaş Sözleşmesi ile 182 sayılı En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi, çocukların çalışma yaşamında özel olarak korunmasını öngörmektedir. Buna karşın, Bakanlığınızın 2025 yılı Faaliyet Raporu'nda 3308 sayılı Kanun kapsamındaki hususların teftiş öncelikleri arasında "çocuk ve genç işçilere yönelik koruyucu hükümler" açıkça sayılmasına rağmen, MESEM uygulamalarına ilişkin denetim sonuçları, tespit edilen aykırılıklar, iş kazaları ve uygulanan yaptırımlara ilişkin kamuoyuna somut veri sunulmamıştır.

Bu çerçevede; çocukların eğitim hakkının korunması, emek sömürsünün önlenmesi ve çalışma yaşamında güvenliğin sağlanması açısından aşağıdaki soruların yanıtlanması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılı içinde, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında MESEM öğrencisi çalıştıran kaç işyeri denetlenmiştir? Bu denetimlerin illeri ve sektörleri itibarıyla dağılımı nedir?
2. Söz konusu denetimlerde, çalışma süresi, ücret, sigorta bildirimi, fiilen üretimde çalıştırılma, iş sağlığı ve güvenliği ile mevzuatın diğer hükümlerine aykırılık bakımından kaç ihlal tespit edilmiştir? Bu ihlallerin türlerine göre dağılımı nedir?
3. 2025 yılı içinde, MESEM öğrencisi çalıştıran işyerlerine yönelik denetimler sonucunda kaç işveren hakkında idari işlem yapılmış, kaç işverene idari para cezası uygulanmış ve bu cezaların toplam tutarı ne olmuştur?
4. MESEM öğrencilerinin çalışma süreleri, ücret düzeyi, fiilen tam gün çalıştırılmaları, iş sağlığı ve güvenliği koşulları ile iş kazaları konusunda Bakanlığınıza 2025 yılı içinde kaç şikâyet ulaşmıştır? Bu şikâyetlerin kaç sonuçlandırılmış, kaç hakkında işlem tesis edilmiştir?
5. 2025 yılı içinde MESEM kapsamında staj yapan 18 yaş altı öğrencilerin karıştığı veya maruz kaldığı iş kazası sayısı kaçtır? Bu kazaların ölüm, ağır yaralanma, uzuv kaybı, meslek hastalığı şüphesi gibi sonuçlara göre dağılımı nedir?
6. 2025 Faaliyet Raporu'nda belirtilen, Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimleri'nin saha çalışmalarından sonra alındığı ifade edilen "gerekli tedbirler" somut olarak nelerdir? Bu tedbirler kapsamında kaç çocuk için koruyucu müdahale yapılmış, kaç aile sosyal destek mekanizmalarına yönlendirilmiş ve kaç işveren hakkında idari işlem başlatılmıştır?

7. Bakanlığınız ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında, MESEM öğrencilerinin çalışma koşullarının izlenmesi, işyerlerinde fiilen hangi işlerde çalıştırıldıklarının denetlenmesi, iş kazalarının önlenmesi ve çocuk emeği sömürüsünün engellenmesi amacıyla kurulmuş ortak bir denetim ve izleme mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa kapsamı nedir?
8. Böyle bir ortak denetim ve izleme mekanizması bulunmuyor ise, MESEM öğrencilerini emek sömürsünden ve güvencesiz çalışma koşullarından korumaya yönelik somut bir mekanizmanın hayata geçirilmesi düşünülmekte midir?
9. Bakanlığınızca, 15-17 yaş aralığındaki MESEM öğrencilerinin fiilen üretim süreçlerinde eğitim amacı dışına çıkılarak ucuz işgücü olarak kullanılmasını önlemeye yönelik yeni bir mevzuat, denetim programı veya yaptırım düzenlemesi ile ilgili bir hazırlık mevcut mudur?